

Назва проекту: «Професійний розвиток педагогів в умовах освітнього середовища післядипломної освіти».

Строки виконання: 2014 – 2018 роки.

1. Анотація

Проект передбачає формування основних засад інноваційного розвитку регіональної системи післядипломної педагогічної освіти; побудову моделі професійного розвитку підвищення кваліфікації педагогічних працівників в умовах курсової підготовки та в міжтестастаційний період.

Реалізація проекту передбачатиме впровадження моделі професійного розвитку педагогів, актуальність якої полягатиме в оновленні змісту та технологій професійного розвитку педагогів у післядипломній освіті, врахуванні вимог Державних стандартів, диференціації навчання на різних ступенях загальної середньої освіти, змісту виховання в Україні як системи загальнокультурних і національних цінностей тощо.

Удосконалення якості та ефективності курсової підготовки та навчання в міжтестастаційний період забезпечить нові підходи до освітнього процесу – вихід за межі традиційних інституцій та ієрархій, пошук нових можливостей, які надає відкрита освіта, дотримання гнучкості та модульності освітніх послуг, формування інформаційного середовища, використання сучасних методів навчання і засобів інформаційно-комунікативних технологій тощо.

2. Проблематика дослідження

Об'єкт дослідження:

Освітнє середовище післядипломної педагогічної освіти.

Предмет дослідження:

Професійний розвиток педагогів в умовах освітнього середовища післядипломної освіти.

Загальна фундаментальна проблема, на вирішення якої спрямовано проект:

Сприяння модернізації освіти дорослих для забезпечення якості освіти, впровадження положень Концепції розвитку неперервної педагогічної освіти.

Конкретна фундаментальна задача:

Науково-методична розробка та реалізація інноваційних технологій навчання педагогів на акмеологічних та аксіологічних засадах, формування мотивації та створення умов для їх навчання й саморозвитку в умовах освітнього середовища післядипломної освіти.

Мета і основні завдання проекту

Мета проекту.

Обґрунтування, розробка та апробація моделі професійного розвитку педагогів в умовах інноваційного освітнього середовища післядипломної освіти.

Завдання проекту.

1. Здійснити теоретичний аналіз сутності інноваційних тенденцій професійного розвитку педагогів у контексті модернізації неперервної педагогічної освіти.

2. Розробити та апробувати модель професійного розвитку педагогів з врахуванням умов освітнього середовища післядипломної педагогічної освіти

регіону.

3. Розробити та впровадити науково обґрунтовані інноваційні форми та технології навчання дорослих відповідно до європейських і світових стандартів.

4. Створити єдине інформаційне середовище післядипломної педагогічної освіти для професійного розвитку педагогів регіону.

5. Обґрунтувати критерії та показники розвитку професійної компетентності педагогів в умовах інноваційного освітнього середовища післядипломної освіти регіону.

6. Укласти методичні рекомендації щодо професійного розвитку педагогів в умовах освітнього середовища післядипломної освіти.

4. Стан досліджень задачі

Для досягнення поставлених задач буде використано теоретичні дослідження:

– наукових основ післядипломної педагогічної освіти педагогів (В. Бондар, Л. Даниленко, Г. Єльнікова, Л. Ничкало, В. Олійник, Л. Пуховська, О. Пехота, С. Сисоєва, В. Семиченко, Л. Сущенко та ін.);

– особливостей розвитку системи підвищення кваліфікації (Н. Бібік, Л. Ващенко, С. Крисюк, Н. Протасова, В. Пуцов та ін.);

– теорії моделювання педагогічних систем і процесів (І. Бех, Н. Бібік, С. Гончаренко, О. Ляшенко, Ю. Мальований, В. Маслов, О. Савченко, В. Штофф та ін.);

– процесів розвитку особистості (Б. Ананьєв, А. Асмолов, Р. Бернєс, І. Зязюн, О. Леонтєв, К. Роджерс, С. Рубінштейн та ін.);

– теорії педагогічної інноватики (В. Бочелюк, В. Гузеєв, О. Глузман, Л. Даниленко, В. Загвязинський, Л. Карамушка, В. Паламарчук, Н. Юсуфбеков та ін.).

5. Методи, підходи, ідеї, робочі гіпотези, які пропонуються до вирішення завдань проекту

Для вирішення поставлених завдань буде використано комплекс *методів* дослідження: теоретичний аналіз вихідних положень андрагогіки, моделювання; аналіз нормативних документів, навчальних планів підвищення кваліфікації педагогічних працівників, матеріалів перспективного педагогічного досвіду; узагальнення, порівняння, систематизація; анкетування, тестування.

Провідні положення проекту ґрунтуються на *теоретико-методологічних підходах* щодо закономірностей суспільного розвитку; соціально-культурної детермінованості інноваційних змін в освіті; уявлень про її інноваційний розвиток в умовах динамічної взаємодії незалежно існуючих об'єктів; законів пізнання об'єктів інноваційних змін; гуманістичної системи цінностей у професійній діяльності особистості як потреби реалізації творчих здібностей та здатності до змін.

Основна *ідея* дослідження полягає у системному підході до розроблення і впровадження моделі професійного розвитку педагогів на регіональному рівні, що враховує та реагує на виклики соціально-педагогічного середовища, узгоджує і впорядковує інновації різних рівнів (державного, регіонального,

інституційного).

Реалізація моделі професійного розвитку педагогів буде ефективною за таких умов:

- використання інноваційних технологій та форм навчання дорослих;
- врахування категорій слухачів і рівня їх професійної компетентності при виборі організаційних форм і педагогічних технологій;
- побудови концепції навчального процесу відповідно до специфіки освітнього середовища післядипломної освіти регіону;
- врахування Державних стандартів, змісту зовнішнього незалежного оцінювання, сучасних тенденцій у системі виховної роботи при визначенні змісту навчання;
- застосування програмно-проектного підходу у визначенні змісту і технологій навчального процесу в міжквартальній період;
- побудови навчальної діяльності на основі використання сучасних інформаційно-комунікативних технологій.

6. Очікувані наукові результати виконання проекту

Обґрунтування, розробка та апробація моделі професійного розвитку педагогів в умовах інноваційного освітнього середовища післядипломної освіти забезпечить удосконалення навчального процесу, сприятиме підвищенню рівня професійної компетентності освітян Волині.

Впродовж терміну реалізації проекту передбачаються такі очікувані результати:

1. Модель професійного розвитку педагогів в умовах інноваційного освітнього середовища післядипломної освіти регіону.
2. Програми професійного розвитку педагогічних працівників різних фахів.
3. Інноваційні технології професійного розвитку педагогів відповідно до європейських і світових стандартів.
4. Критерії та показники розвитку професійної компетентності педагогів в умовах інноваційного освітнього середовища післядипломної освіти.
5. Освітні проекти з проблем професійного розвитку педагогів в міжквартальній період.
6. Єдине інформаційне середовище післядипломної педагогічної освіти для професійного розвитку педагогів (на основі сайту Інституту та сайтів, блогів методичних установ Волинської області).
7. Інформаційна платформа наукової та дослідно-експериментальної діяльності загальноосвітніх навчальних закладів.
8. Публікації результатів дослідження у вигляді колективної монографії.

7. Використання результатів

Практична значимість дослідження визначається тим, що:

- розроблена модель професійного розвитку педагогів буде придатна для безпосереднього використання у практиці роботи Волинського ІІПО;
- результати дослідження забезпечать впровадження інноваційних технологій навчання дорослих в системі післядипломної освіти;
- розроблені освітні проекти будуть використані для забезпечення

наступності та системності курсової підготовки і навчання в міжкатестаційний період;

– укладені програми професійного розвитку педагогічних працівників будуть використані у навчальних планах підвищення кваліфікації;

– запропоновані критерії та показники оцінювання рівня розвитку професійної компетентності педагогів дозволять визначити ефективність інноваційного освітнього середовища післядипломної освіти регіону;

– теоретичні напрацювання стануть основою для прикладних досліджень;

Результати дослідження стануть основою монографії, матеріали якої можуть бути використані науковими працівниками, аспірантами, методистами системи післядипломної освіти.

8. Доробок авторів за тематикою проекту

1. Вітюк В. В. Особливості управління процесом комунікації у сучасному закладі освіти / В. В. Вітюк // Педагогічний пошук. – 2013 – № 2. – с. 5–7.

2. Вітюк В. В. Андрагогічна модель підготовки педагогів у системі післядипломної освіти / В. В. Вітюк // Педагогічний пошук. – 2013 – № 4. – с. 9–12.

3. Вітюк В.В. Андрагогічні проблеми професійного розвитку педагогів, науково-методичний вісник / В. В. Вітюк // Педагогічний пошук. – 2012 – № 1. – с. 18–23.

4. Впровадження інновацій в експериментальних навчальних закладах регіонального рівня : матеріали круглого столу, 28 лютого 2013 р. / упоряд. Н. М. Ткачук, В. В. Камінська. – Луцьк : ВІППО, 2013. – 116 с.

5. Луцюк А.М. Педагогічна майстерність: історичний аспект і внесок Василя Сухомлинського/ А. М. Луцюк// Наукові записки.– Вип. 123. – Т. І.– Кіровоград: Імекс–ЛТД, 2013.– (Серія: Педагогічні науки). – С. 217–222.

6. Методичні поради експериментальним навчальним закладам: метод. рекомендації за матеріалами I-II етапів дослідно-експериментальної роботи / упоряд. Н. М. Ткачук, Н. А. Поліщук, В. В. Камінська.– Луцьк : ВІППО, 2012. – 184 с.

7. Остапйовський О. І. Професійна ідентифікація як засіб професіоналізації особистості/ О. І. Остапйовський // Збірн. матер. Всеукр. наук.-практ. конф. (Ч.1) «Актуальні проблеми підготовки фахівців на сучасному етапі». – Луцьк: Луцький педагогічний коледж, 2013р. – 344 с. – С. 144–148.

8. Романчук Г. Д. Аналіз соціологічного дослідження «Регіональна система післядипломної педагогічної освіти: сучасний стан і перспективи розвитку / Г. Д. Романчук // Педагогічний пошук. – 2013. – № 1. – С. 39–42.

9. Стащенко М. О. Андрагогічна модель підготовки педагогів в умовах інноваційного розвитку системи післядипломної педагогічної освіти: монографія / М. О. Стащенко, В. В. Вітюк. – Луцьк : ВІППО, 2012. – 52 с.

10. Ткачук Н. М. Підготовка вчителів природничих дисциплін до формування життєвих компетенцій учнів профільної школи в системі післядипломної освіти : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04 / Ткачук Надія

Михайлівна. – К., 2012. – 243 с.

11. Ткачук Н. М. Концептуальна модель підготовки вчителів природничих дисциплін до формування життєвих компетенцій учнів профільної школи у системі післядипломної освіти / Н. М. Ткачук // Науковий вісник Волинського національного університету імені Лесі Українки. – 2011. – № 17. – С. 63–67.

12. Ткачук Н. М. Організаційно-методичне забезпечення підготовки вчителів природних дисциплін до роботи в профільній школі / Н. М. Ткачук // Наша школа : наук.-метод. журн. – 2011. – № 6. – С. 30–34.

13. Ткачук Н. А. Питання творчості, творчої діяльності учнів та педагогів в контексті ідей Василя Сухомлинського / Н. М. Ткачук // Василь Сухомлинський і сучасність : теорія і практика : матеріали обл. пед. читань : у 2 ч. – Ч. 2 / укл. А. М. Луцьок – Луцьк : ВІППО, 2013. – 155 с. – С. 96–101

14. Трачук Т. В. Реалізація компетентнісного підходу до математичної освіти майбутнього фахівця / Т. В. Трачук // Математика. Інформаційні технології. Освіта : тези доповідей Міжнар. наук.-практ. конф. – Луцьк, 2012. – С. 85–86.

15. Щоголева Л. Педагогічний досвід та інновація: спільне і відмінне / Л. Щоголева // Педагогічний досвід як фактор оновлення змісту науково-методичної діяльності в установах і закладах освіти: вектори випереджувального розвитку : зб. матеріалів Всеукр. науково-практ. семінару. – Рівне : [б. в.], 2013. – 260 с. – С. 130–134

16. Ясінська Н. В. Роль вчителя у формуванні обдарованої дитини / Н. В. Ясінська // Обдарована дитина в сучасній школі : зб. наук. праць / упоряд. Г. Д. Романчук, Н. М. Кот. – Луцьк : ВІППО, 2011. – С. 25–30.

9. Етапи роботи

І етап з 01.01.14 – 31.12.14 р.

Теоретичне обґрунтування інноваційного розвитку системи післядипломної педагогічної освіти.

З'ясування сутності сучасних тенденцій професійного розвитку педагогів у контексті модернізації неперервної педагогічної освіти.

Обґрунтування критеріїв та показників професійного розвитку педагогів в умовах інноваційного освітнього середовища післядипломної освіти.

Очікувані результати:

- категоріальний апарат дослідження;
- проведення циклу проблемних семінарів для наукових, науково-педагогічних, педагогічних працівників Інституту щодо теоретичних положень досліджуваної проблеми та досвіду інноваційної практики в системі післядипломної педагогічної освіти;
- розробка моделі професійної компетентності педагогів.

Звітна документація:

- публікації у фахових виданнях;
- видання збірок матеріалів семінарів-тренінгів;
- письмовий звіт.

II етап з 01.01.15 – 31.12.17 р.

Розробка та впровадження моделі професійного розвитку педагогів в умовах інноваційного освітнього середовища післядипломної освіти регіону.

Укладання та реалізація програм професійного розвитку педагогічних працівників.

Впровадження інноваційних технологій професійного розвитку педагогів відповідно до європейських і світових стандартів.

Розробка та реалізація освітніх проектів з проблеми професійного розвитку педагогів в міжтестастійний період.

Створення інформаційного середовища післядипломної педагогічної освіти для професійного розвитку педагогів (на основі сайту Інституту та сайтів, блогів методичних установ Волинської області).

Створення інформаційної платформи наукової та дослідно-експериментальної діяльності загальноосвітніх навчальних закладів.

Очікувані результати:

Модель професійного розвитку педагогів в умовах інноваційного освітнього середовища післядипломної освіти регіону.

Програми професійного розвитку педагогічних працівників.

Інноваційні технології професійного розвитку педагогів відповідно до європейських і світових стандартів.

Освітні проекти з проблеми професійного розвитку педагогів в міжтестастійний період.

Єдине інформаційне середовище післядипломної педагогічної освіти для професійного розвитку педагогів (на основі сайту Інституту та сайтів, блогів методичних установ Волинської області).

Інформаційна платформа наукової та дослідно-експериментальної діяльності загальноосвітніх навчальних закладів.

Звітна документація:

- публікації у фахових виданнях;
- обґрунтована модель професійного розвитку педагогів в умовах інноваційного освітнього середовища післядипломної освіти регіону;
- програми професійного розвитку;
- збірки освітніх проектів, матеріали семінарів-тренінгів;
- письмовий звіт.

III етап з 01.01.17-31.12.18 р.

Перевірка результативності моделі професійного розвитку педагогів.

Аналіз та узагальнення результатів дослідження: з'ясування динаміки змін рівнів у професійному розвитку педагогів в умовах інноваційного середовища післядипломної освіти.

Оформлення статей, доповідей, дисертаційних досліджень.

Очікувані результати:

Систематизовані матеріали дослідження у вигляді кандидатських дисертацій; колективної монографії, програм освітньої діяльності, навчальних модулів; методичних рекомендацій та посібників для суб'єктів інноваційного

пошуку.

Звітна документація:

- збірки матеріалів науково-практичних конференцій;
- наукові статті;
- колективна монографія.

10. Кількість виконавців проекту

Доктори наук – 1; кандидати наук – 7; аспіранти – 2; наукові працівники без ступеня – 4; педагогічні працівники – 10; допоміжний персонал – 3. Разом – 27.

11. Наявність матеріально-технічної бази для виконання проекту

Дослідження виконуватиметься на базі кафедри педагогіки та психології, кафедри управлінської діяльності, кафедри теорії та методик викладання шкільних предметів, науково-дослідної лабораторії освітніх інновацій, соціологічної лабораторії, лабораторії інформатики та відділів Волинського ІШПО.

Для виконання проекту передбачена технічна підтримка (комп'ютерний клас, мультимедійні засоби навчання, Інтернет).

У ВІШПО працює відділ інформаційного забезпечення освіти, бібліотека, читальний зал, обладнане приміщення для проведення науково-практичних конференцій, майстер-класів, семінарів-тренінгів з педагогами.